

V Ě Č N Á N A D Ě J E

Kostel sv. Vavřince
13. 10. 2020 – úterý
Adam Skoumal – klavírní recitál

Program:

Johann Sebastian Bach: Largo ze Sonáty BWV 529 (úprava Samuil Feinberg)

Karel Berman: Reminiscence – Suita pro klavír sólo
(Okupace, Osvětím – továrna na mrtvolý, Sám–sám)

Felix Mendelssohn Bartholdy: Písně beze slov (výběr)

Leoš Janáček: Sonáta 1.X.1905 („Z ulice“)

Josef Suk: Jaro op. 22a

Slovo v Prologu festivalu dostane laureát MHS Pražské jaro, sólový klavírista, vyhledávaný komorní hráč a stále více oceňovaný skladatel Adam Skoumal. Ve svém programu skloubí katarzní výpověď Suity Karla Bermana, reflektující zkušenost z koncentračního a vyhlazovacího tábora, se Sonátou Leoše Janáčka, jež má podobně drásavý náboj. Protipólem nabízejícím „věčnou naději“ budou lyrické Písně beze slov Felixe Mendelssohna Bartholdyho a cyklus Jaro Josefa Suka.

Adam Skoumal v sobě spojuje dnes vzácnou kombinaci interpreta a tvůrce a pokračuje tak ve slavné tradici komponujících klavírních virtuózů lisztovského typu. Jako pianistu jej zná publikum v Evropě, v USA a v Japonsku. Jako skladateli se mu dostalo četných uznání, počínaje soutěží Pražského jara 1998. Coby doprovodě ho vyhledávají sólisté, zejména nejlepší houslisté své generace Milan Al Ashhab či Roman Patočka. Jeho klavírní technika si poradí s těmi nejtěžšími skladbami, jako jsou Rachmaninovovy koncerty, ale Skoumal jde nevyšlapanou cestou uvádění méně hraných skladeb. Ve výčtu dirigentů a orchestrů, s nimiž spolupracoval, najdeme Petra Altrichtera, Serge Bauda, Lukasje Borowitze, Jiřího Kouta, Jakuba Hrušku, Leoše Svárovského, Stanislava Vavřínka, Petra Vronského a Andrease Sebastiana Weisera, Slovenskou filharmonii, Bamberké symfoniky ad. V minulých letech se Adam Skoumal představil v cyklech České filharmonie či Symfonického orchestru FOK, na festivalech Pražské jaro, Moravský podzim, Janáčkův Máj, Concentus Moraviae, Lípa Musica a podnikl také četná zahraniční vystoupení s orchestrem Národního divadla. Skladby si u něj v minulosti objednal mezinárodní soutěže ve švýcarském Sionu a v Buenos Aires či festival Pražské jaro.

Adam Skoumal studoval na Pražské konzervatoři, poté na AMU ve třídě Jana Panenky a Petera Toperczera. Poté obdržel stipendium na Southern Methodist University v Dallasu a o dva roky později na Manhattan School of Music v New Yorku. Zúčastnil se řady mezinárodních mistrovských kurzů vedených Lazarem Bermanem, Andrášem Schiffem, Philippem Entremontem a Eugenem Indjicem či Mariánem Lapšanským.

Laureát několika českých a zahraničních soutěží dne působí na Konzervatoři v Praze jako pedagog klavíru a komorní hry.

Státní opera
14. 10. 2020 – středa
Vilém Veverka – hoboj
Orchestr Státní opery Praha
Jana Mimrová – dirigentka

Program:

Pavel Haas: Studie pro smyčce
Pavel Haas: Suita pro hoboj a smyčce
Hans Krása: Suita z opery Brundibár
Viktor Ullmann: Císař Atlantidy
Gideon Klein: Partita

První koncert ve spolupráci s projektem Musica non grata představí skladby zkomponované přímo v Terezíně nebo zde prováděné. Svou niternou výpověď – Studii pro smyčce – napsal Pavel Haas rok před svou smrtí. V nejistotě zítřka vzniklo dílo srovnatelné s největšími skladbami 20. století. Během koncertu ve Státní opeře zazní i jeho Suita pro hoboj a smyčce. Suita z opery Brundibár bude prologem ke kompletnímu scénickému uvedení tohoto díla v rámci festivalu. Na rozdíl od Krásovy dětské opery se v Terezíně zkomponovaný Císař Atlantidy Viktora Ullmanna, opera se zjevným podobenstvím o diktátorovi, provedení nedočkalo. Autor i jeho libretista Petr Kien zahynuli v Osvětimi. Symbolický závěr představuje poslední dokončená skladba Gideona Kleina, jednoho z oněch mimořádných talentů, které se staly obětí tzv. „konečného řešení“.

Vilém Veverka

V Praze narozený hoboista Vilém Veverka (1978) patří k nejlepším hoboistům dneška, a to nejen v českém měřítku. Se stejnou vášní, s jakou nekompromisně zkoumá limity svého nástroje, pokouje limity vlastní při výpravách do hor, z nichž vznikají unikátní fotografie. Absolvoval Pražskou konzervatoř a Akademii múzických umění v Praze, opakovaně se účastnil kurzů významného francouzského hoboisty Jeana-Louise Capezzaliho. Zásadním impulsem v jeho uměleckém rozvoji bylo účinkování v mládežnickém tělesu Gustav Mahler Jugendorchester a následné studium u předního německého hoboisty Dominika Wollenwebera na Hochschule für Musik Hanns Eisler v Berlíně. Jeho profesní rozvoj podstatně obohatilo i dvouleté působení v Berlínské filharmonii (stipendista Karajanovy nadace). Nastoupená cesta vyvrcholila jeho vítězstvím v jedné z nejprestižnějších hoboiových soutěží – Sony Music Foundation (Tokio, 2003). Jako sólista na sebe V. Veverka upozornil prováděním soudobé hudby, dnes jeho repertoár zahrnuje díla všech stylových období od baroka po současnost. Spolupracuje s významnými českými i zahraničními orchestry, k nimž patří zejména PKF – Prague Philharmonia, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Filharmonie Brno nebo Tokyo Philharmonic, Vancouver Symphony Orchestra, Bayerisches Kammerorchester, Münchener Kammerorchester, Slovenská filharmonie, Filharmonie Krakov atd. Nahrál a v českých premiérách provedl řadu náročných skladeb druhé poloviny 20. století (L. Berio, B. Britten, E. Carter, M. Feldman, W. Rihm, I. Yun, B. A. Zimmermann), včetně koncertů Bohuslava Martinů a Marka Kopelenta (A few Minutes with an Oboist). Jeho interpretační všestrannost podtrhuje nejen první česká kompletní nahrávka Dvanácti fantazií pro hoboj sólo Georga Philippa Telemanna (Supraphon), ale také první souborné provedení Triových sonát Jana Dismase Zelenky s Ensemble Berlin-Prag, který v r. 2011 spolu se členy Berlínské filharmonie založil.

Vilém Veverka je uměleckým vedoucím souboru PhilHarmonia Octet a ambasadorem francouzské firmy Buffet-Crampon.

Kostel sv. Šimona a Judy

16. 10. 2020 –pátek

PhilHarmonia Octet (Vilém Veverka, Monika Fürbach Boušková – **hoboj**,
Irvin Venyš, Karel Dohnal – **klarinet**, Ondřej Vrabec, Přemysl Vojta – **lesní roh**,
Martin Petrák, Václav Vonášek – **fagot**)
Roman Janál – **baryton**

Program:

Gideon Klein: Divertimento pro dechové okteto
Gustav Mahler: Chlapcův kouzelný roh (úprava Tomáš Ille)

Ke kompozici písňového cyklu Chlapcův kouzelný roh se Gustav Mahler nechal inspirovat sbírkou německé lidové poezie, pod níž jsou podepsáni dva představitelé německého romantismu Achim von Arnim a Clemens Brentano. Motivy těchto písní skladatel později vložil do svých symfonií. Divertimento v době po okupaci Československa, kdy mladý Gideon Klein po zavedení tzv. Norimberských zákonů v protektorátu Čechy a Morava musel přerušit studium hudební vědy. Zbývaly mu dva roky do transportu a pouhých šest do smrti v koncentračním táboře Fürtengrube. Divertimento, jedna z jeho nejvyváženějších skladeb, poukazuje na vliv Janáčkův a Schönbergův, ale kloubí v sobě i neoklasicismus a moravské lidové písně.

Roman Janál, držitel Ceny Thálie za rok 1999, je jeden z mála českých interpretů, kteří se soustavně věnují písňům. Vystudoval hru na housle na plzeňské konzervatoři a zpěv na Hudební akademii v Sofii. Během studií hostoval na scéně Státní opery v Sofii, další angažmá vedla do Banské Bystrice, Komorní opery (pozdější Opery Mozart) v Praze a plzeňské opery. Od roku 1997 je sólistou Národního divadla, kde nastudoval mnoho rolí domácího i světového repertoáru. Představil se na festivalech Dny Bohuslava Martinů v Londýně s Jiřím Bělohávkem a orchestrem BBC, Europalia Brusel, Festival Bohuslava Martinů v Amsterdamu za vedení Christophera Hogwooda, Bratislavské hudební slavnosti, Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Mezinárodní hudební festival v Českém Krumlově, Janáčkův máj, Svatováclavské slavnosti, Dvořákův podzim, Festival Pontes, Česko-saský festival, Concertus Moraviae, na festivalech ve Francii, Itálii a v Německu, na festivalu soudobé hudby v Bostonu, na koncertních turné v Austrálii, Koreji, Japonsku, Francii a na operních festivalech v San Remu, Ravenně a dalších. Spolupracuje také s Českým rozhlasem, kde natočil své první CD operních árií a řadu písňových cyklů současných českých autorů. Spolupráce s Českou televizí dala vzniknout filmovým verzím oper Josefa Berga Návrat Odysseův do vlasti a Evropská turistika a Bohuslava Martinů Slzy nože a Hlas lesa. V prosinci 2017 dokázal schopnost ztvárnit složité úlohy soudobé hudby, a to v titulní roli opery Miloše Orsona Štědrone Don Hrabal. V roce 2018 se představil v Litomyšli v předpremiéře nové inscenace Smetanovy Libuše, již Národní divadlo uvedlo ke stému výročí vzniku Československé republiky.

Aktuálně nejvýraznějším reprezentantem tzv. české dechové školy – v evropském kontextu – je soubor **PhilHarmonia Octet**, hudební uskupení založené v roce 2007 z iniciativy Viléma Veverky a Václava Vonáška. Cílem souboru je výrazné obohacení české hudební scény, rozšíření repertoáru a zejména pak posouvání stávajícího interpretačního standardu. Členové souboru jsou laureáty prestižních mezinárodních soutěží, resp. absolventy zahraničního studia, kteří se dále výrazně profilují jako sóloví hráči. Bez zajímavosti není ani působení jednotlivých členů v předních evropských orchestrech, např. Berlínské Filharmonii, WDR Köln či České filharmonii. Repertoárový záběr souboru sleduje proměny hudební řeči na pozadí hudebních epoch a stylů od 2. poloviny 18. století do počátku nového milénia.

Divadlo Kolowrat
17. 10. 2020 – sobota
Bente Kahan – zpěv, kytara
Adam Skrzypek – kontrabas

„Why is the World so silent“

Třináct písní Ilse Weberové, básnířky německo-židovského původu narozené ve Vítkovicích, tvoří osu večera s norskou zpěvačkou Bente Kahan. Dochovaly se pouze dvě originální melodie, zbytek zhudebnila tato nevšední performerka a šansoniérka. Pražský koncert bude v jistém smyslu premiérou tohoto pásma – pro tuto příležitost Bente poezii Ilse Weberové, psanou tajně v koncentračním táboře a jen náhodou zachovanou, přebásnila do angličtiny.

Bente Kahan (1958) je herečka, performerka a hudebnice židovského původu. Narodila se v Oslu, herectví studovala v Tel Avivu a New Yorku. První angažmá měla v izraelském národním divadle Habima a v Norském národním divadle.

Její původ (otec byl rabín z Rumunska, který přežil Osvětim, matce se za války podařilo uprchnout do Švédska) ji podnítil ke zkoumání tematiky židovství a holocaustu. Jako autorka monodramat a pásem s hudbou nechává na jevišti ožít jidiš, hebrejštinu i jazyk ladino. V roce 1990 založila v Oslu divadlo Dybbuk, s nímž uvedla například úspěšné projekty Yiddishkayt, Farewell Cracow, Hlasy z Terezína a Home.

Bente Kahan nyní žije ve Wroclawi, kam ji pozvali jako uměleckou ředitelku Židovského kulturního a vzdělávacího centra. V roce 2006 založila nadaci, která usiluje o posílení vzájemného respektu a lidských práv z perspektivy holocaustu. Velkým počinem nadace byla rekonstrukce jediné zachované wroclawské synagogy, dokončená v roce 2010. Za své aktivity obdržela Bente Kahan polský Rytířský kříž a vyznamenání starosty Wroclawi.

Jeruzalémská synagoga

20. 10. 2020 – úterý

Jazz v synagoze

David Dorůžka – kytara
Robert Fischmann – flétna
Martin Novák – perkuse

Program:

John Zorn: Netivot
Robert Fischmann: Malaqah
David Dorůžka: Shir HaMidbar
Chava Alberstein: Ikh shtey unter a bokserboym
Sutskever/Brudno: Unter Dayne Vayse Shtern
Charitonov/Harussi: Sh'chav beni
Kurt Weill: Liebeslied

Nově vzniklá jazzová formace Davida Dorůžky představí původní tvorbu členů tria Dorůžka-Fischmann-Novák v kombinaci se známými díly Johna Zorna nebo Kurta Weilla. Jedinečnost koncertu podtrhne atmosféra Jeruzalémské synagogy.

David Dorůžka

David Dorůžka (1980) začal hrát na kytaru v deseti letech a od čtrnácti let účinkoval s předními hudebníky na české jazzové scéně. Byl členem skupiny Eye of the Hurricane a tria Jaromíra Honzáka. V roce 1995 mu byla Českou jazzovou společností udělena cena „Talent roku“. V letech 1999 až 2002 žil Dorůžka v Bostonu ve Spojených státech, kde studoval skladbu a improvizaci na Berklee College of Music. Mezi jeho učiteli byli Joe Lovano, Mick Goodrick a George Garzone a Berklee udělila Dorůžkovi vedle plného stipendia také několik ocenění, např. Wayne Shorter Award a Jimi Hendrix Award. V létě 2000 se Dorůžka zúčastnil mistrovského kurzu pro mladé hudebníky v Aspenu v Coloradu, kde byli jeho lektory mimo jiné Herbie Hancock, Brian Blade, Joshua Redman a Christian McBride. Od konce roku 2003 Dorůžka pobývá opět v Evropě a koncertuje především se svým triem a také s kvartetem se švédskou zpěvačkou Josefine Lindstrand.

Dorůžka se objevil na významných festivalech v USA (Monterey, Cleveland a další), Kanadě (Montreal) a v mnoha evropských zemích (festivaly ve francouzském Vienne, Kodani, Varšavě, Athénách aj.). Mezi zeměmi, ve kterých účinkoval, jsou Spojené státy, Německo, Rakousko, Švýcarsko, Francie, Španělsko, Portugalsko, Dánsko, Švédsko, Řecko, Polsko a Slovensko. K seznamu hudebníků, s nimiž spolupracoval, patří Jorge Rossy, Django Bates, Tiger Okoshi, Perico Sambeat, Albert Sanz, Rodney Green, Orrin Evans, Kenwood Dennard, Phil Wilson, Greg Hopkins, Don Grusin a mnoho dalších.

Stavovské divadlo
24. 10. 2020 – sobota, 11 hod.

Hans Krása: Brundibár
Dětská opera Praha

Opera Brundibár Hanse Krásy o dětech a pro děti sice nebyla napsána v koncentračním táboře, dostalo se jí však v terezínském ghettu bezmála šedesáti repríz. Představení znamenalo důležitou zkušenost pro účinkující i diváky a Brundibár je dodnes nejhranější skladbou Hanse Krásy. Autentickou vzpomínkou uvede dopoledne Michaela Vidláková, která Brundibára v Terezíně zažila jako šestiletá.

Že je opera pro děti, že je baví a umějí ji zaspívat, dokazuje svou více než dvacetiletou aktivitou Dětská opera Praha (DOP). Soubor dětských a mladých sólistů studujících zpěv založila v roce 1999 sólistka opery Národního divadla v Praze a profesorka zpěvu na Pražské konzervatoři Jiřina Marková-Krystlíková. Děti nastudovaly mnoho operních programů, často v italštině nebo němčině. Vyhledávaná jsou CD, kde najdete hity jako Česká mše vánoční J. J. Ryby, Mozartovy árie, písně z minioper Svěráka a Uhlíře, ale také Brundibára Hanse Krásy a hlavně celý cyklus Opera nás baví (také v podobě televizního seriálu). Inscenace Brundibára vyšla i na DVD. S velkým ohlasem u diváků i odborné kritiky vystoupila DOP ve vídeňském Konzerthausu (2004) a v japonském Aiči na EXPU 2005 a též v Bayreuthu v červnu 2005. S inscenací Brundibára slavily děti úspěch na Evropských operních dnech v Paříži v opeře Bastille, v Teatro Comunale v Bologni a v Dortmundu.

Zrcadlová kaple Klementina

24. 10. 2020 – sobota

Jan Mráček – housle

Irvin Venyš – klarinet

Jiří Bárta – violoncello

Martin Kasík – klavír

Program:

Gideon Klein: Ukolébavka

Johann Sebastian Bach: Suita c moll č. 5 pro violoncello

Olivier Messiaen: Quatuor pour la fin du temps (Kvartet pro konec času)

Kvartet pro konec času Oliviera Messiaena byl premiérován v roce 1941 v zajateckém táboře v německém Görlitzu (Zhořelci). Atypičnost obsazení má příčinu v nástrojové různorodosti autorových spolupěvců. Kvartet patří k vrcholům komorní hudby všech dob. Ve spojení se Suitou c moll Johanna Sebastiana Bacha půjde o polyfonii, emocemi, věčností a nadějí nabitý večer.

Houslista **Jan Mráček** se narodil v roce 1991 v Plzni do hudební rodiny. Studoval Pražskou konzervatoř a uměleckou univerzitu ve Vídni. Stal se nejmladším laureátem Mezinárodní soutěže Pražského jara 2010 a v roce 2014 získal první cenu v Mezinárodní houslové soutěži Fritze Kreislera ve Vídni. Od roku 2011 je nejmladším sólistou Symfonického orchestru Českého rozhlasu. Sólově vystoupil s Kuopio Symphony Orchestra, Romanian Radio Symphony, Lappeenranta City Orchestra (Finsko), s Českým národním symfonickým orchestrem, Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK, Janáčkovou filharmonií

Ostrava a téměř všemi českými regionálními orchestry. Po debutu s Royal Philharmonic Orchestra v Londýně následoval americký debut se St. Louis Symphony, se Symphony of Florida s Jamesem Juddem, dále Dubaj s Wiener Konzert-Verein a Čína se Slovinskou filharmonií. V dubnu minulého roku vystoupil ve Švýcarsku s houslovým koncertem P. I. Čajkovského v curyšské Tonhalle. Mráček působí jako hostující koncertní mistr České filharmonie. Je členem Lobkowitz Tria, které se s úspěchem etablovalo i v zahraničí. Jana Mráčka můžeme slyšet na sérii CD s kompletním dílem A. Dvořáka, které pořídil pro švýcarské vydavatelství ONYX.

Irvin Venyš je držitelem mnoha ocenění ze světově uznávaných soutěží (Pražské Jaro, Pacem in Terris Bayreuth, EBU New Talent, Paříž, Zurich, Madeira). Tato ocenění opakovaně obhájí na prestižních festivalech, jako jsou Festival Mitte Europa, Pablo Casals Festival v Prades, a na pódii celé řady zemí (Japonsko, Německo, Francie, Španělsko atd.). Jeho hudební aktivity sahají od klasického klarinetového repertoáru až po extrémně náročnou skladbu 20. a 21. století (premiéroval díla Osvalda Golijova, Betty Oliveiro, Isanga Yuna, Jana Duška aj.), ale nevyhýbá se ani folklóru. Spolupracuje s předními světovými sólisty a dirigenty – Heinz-Jörg Schellenberger, Radovan Vlatkovič, Zakhar Bron, Peter Czaba, Igor Ardašev, Libor Pešek, Ralph Gothoni, Elina Vahala, Michel Lethiec, Hagai Shaham, Andre Cazalet a Jean-Louis Capezali atd. Irvin absolvoval Konzervatoř v Brně, na Akademii múzických umění v Praze absolvoval magisterský a následně doktorský cyklus. Nyní zde působí jako pedagog. Svě vzdělání doplnil roční stáží na Conservatoire Supérieur de Musique et de Danse v Paříži v prestižní třídě Michela Arrignona. V poslední době nahrával například pro Český rozhlas, Českou televizi, Mitteldeutsch Rundfunk, ORF či Arco Diva.

Jiří Bárta je nejvýraznějším violoncellistou své generace u nás. Je iniciátor a umělecký ředitel Mezinárodního hudebního festivalu Kutná Hora. V rámci své rozsáhlé koncertní činnosti vystupuje s předními interprety a orchestry ve významných koncertních sálech a na festivalech po celé Evropě, v Americe, Japonsku a Austrálii. Je nadšeným propagátorem soudobé hudby: spolupracoval mj. s Petrem Ebenem, Markem Kopelentem, Peterem Grahamem, Pavlem Zemkem, Martinem Smolkou či Ondřejem Kukalem. Mnoho skladeb, často pro něj napsaných, uvedl v české nebo světové premiéře. Neváhá znovuobjevovat i skladby méně známých skladatelů 19. století, prakticky se zajímá i o autentickou interpretaci staré hudby, vášnivě se věnuje komorní hudbě. Je držitelem řady významných ocenění, mimo jiné například Hammer Rostropovich Award (Los Angeles 1991), Europäische Förderpreis für Musik (Drážďany 1991), cen měsíčníku Harmonie za nejlepší českou nahrávku klasické hudby (1995, 1999), Klassik Heute Empfehlung, Gramophone Editor's Choice, Grammy Award London (za společnou nahrávku písňového repertoáru s Magdalénou Koženou) a mnoha dalších. Kromě Supraphonu Jiří Bárta natáčel i pro firmu Lotos, Deutsche Gramophon a v poslední době pro londýnský Hyperion. Jeho diskografie zahrnuje mj. Bachovy suity, Šostakovičovy koncerty, ale i rarity jako Foersterův koncert nebo Rubinsteinovy sonáty. Působí v Eben Triu.

Martin Kasík, vítěz jedné z nejprestižnějších světových soutěží Young Concert Artists Competition v New Yorku 1999, vystudoval Janáčkovu konzervatoř v Ostravě a Akademii múzických umění v Praze pod vedením Ivana Klánského. Zvítězil v mnoha domácích i mezinárodních soutěžích, mj. v soutěži Pražského jara 1998. Je držitelem ceny Davidoff Prix 2000 pro nejlepšího českého interpreta do 28 let v oblasti klasické hudby. Vítězství v soutěži Pražského jara 1998 a Young Concert Artists v New Yorku 1999 mu otevřelo cestu na světová pódia. Vystoupil v Carnegie Hall, sále Berlínské filharmonie, Tonhalle Zürich, v lipském Gewandhausu, tokijské Suntory Hall či v Concertgebouw Amsterdam, v sálech v Rotterdamu, Helsinkách, Barceloně, Washingtonu ad. Pod taktovkou dirigentů (Pinchas Zukerman, Yakov Kreizberg, Ingo Metzmacher, Ken-Ichiro Kobayashi, Libor Pešek, Jakub Hrůša, Tomáš Netopil) vystoupil s Chicago Symphony Orchestra, Minneapolis Symphony Orchestra, New York Chamber Philharmonic, DSO Berlin, Tonhalle-Orchester Zürich, Stuttgarter Philharmoniker, Helsinkí Philharmonic nebo Singapore Philharmonic. Pravidelně spolupracuje s Českou filharmonií a Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK, s nimiž uskutečnil turné po Japonsku a USA. Martin Kasík vyučuje na Akademii múzických umění v Praze a Pražské konzervatoři. Je uměleckým ředitelem Chopinova festivalu v Mariánských Lázních. Jeho nahrávky pro společnosti Supraphon a Arco Diva získaly nejvyšší ocenění v časopisech Gramophone, Repertoire a Harmonie.